

26. 6. 2001

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Právní úprava tombol

Pořádání tombol je na první pohled velmi neformální společenskou zábavou. Snad každý se i několikrát ročně účastníme různých slavností a zábav, kde se pořádají tomboly. Aby se však tombola mohla řádně uskutečnit, je třeba splnit řadu podmínek a získat příslušné povolení. Tato problematika je regulována v zákoně č. [202/1990](#) Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon).

Pořádání tombol je na první pohled velmi neformální společenskou zábavou. Snad každý se i několikrát ročně účastníme různých slavností a zábav, kde se pořádají tomboly. Aby se však tombola mohla řádně uskutečnit, je třeba splnit řadu podmínek a získat příslušné povolení. Tato problematika je regulována v zákoně č. [202/1990](#) Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon). Tombola je v § 2 písm. b) zákona charakterizována jako hra, při které se do losování zahrnou pouze prodané losy. Slosování musí být veřejné. Losy do tomboly se prodávají v den a na místě slosování. A také výhry se předávají na místě slosování.

Provozovatelem tomboly může být jen právnická osoba se sídlem na území České republiky. Povolení tak nelze vydat fyzické osobě ani tuzemské právnické osobě se zahraniční majetkovou účastí. Účastníkem může být jen fyzická osoba, která dovršila 18 let věku a která si zakoupí los do tomboly. Osobám mladším 18 let je účast na loteriích a jiných podobných hrách zakázána. Provozovatel loterií a jiných podobných her musí učinit taková opatření, aby se tyto osoby nemohly hry zúčastnit.

Tomboly mohou být provozovány pouze na základě povolení. Povolovací řízení probíhá na základě písemné žádosti provozovatele u obecního(městského) úřadu, okresního úřadu nebo u Ministerstva financí. Příslušnost orgánů se v určuje podle výše herní jistiny. Přičemž herní jistina je tvořena násobkem počtu vydaných losů a prodejní ceny losu. Obecní(městský) úřad tak povoluje tomboly s herní jistinou do 20 000 Kč, tombolu s herní jistinou od 20 000Kč do 50 000 Kč je oprávněn povolit okresní úřad. Žádosti o povolení tomboly s vyšší herní jistinou vyřizuje Ministerstvo financí.

Žádost o povolení tomboly by měla obsahovat zejména následující údaje:

- a) označení provozovatele,
- b) účel, pro který má být loterie povolena,
- c) uvedení příjemce části výtěžku,
- d) počet vydaných losů, jejich cenu a celkovou výši herní jistiny,
- e) počet a celkovou cenu výher,
- f) místo a den slosování,
- g) lhůty pro předložení vyúčtování tomboly a výtěžku akce,
- h) jméno, příjmení a rodné číslo loterního zástupce, který zajistí řádný průběh a vyúčtování tomboly. Příložen musí být také doklad o jeho bezúhonnosti, kterým je výpis z evidence Rejstříku trestů ne starší tří kalendářních měsíců.

Příslušný orgán nepovolí takovou tombolu, jejímž účelem je krytí výdajů, které podle své povahy mají být kryty z příjmů provozovatele. Nepřípustné je také, aby tombola kryla náklady pořádání zábav, slavností a podobných akcí, na nichž není vybíráno vstupné. Dále nelze povolit tombolu, která kryje

náklady jakékoliv akce, jestliže je patrna nehospodárnost, jak při pořádání, tak při použití jejího výtěžku.

Povolení se vydá, jestliže provozování tomboly je v souladu s jinými právními předpisy, nenarušuje veřejný pořádek, je zaručeno její řádné provozování včetně řádného technického vybavení a bude-li na sociální, zdravotní, sportovní, ekologický, kulturní nebo jinak veřejně prospěšný účel použito 6% z výtěžku tomboly.

Obecně jsou zakázány tomboly, které nezaručují všem účastníkům hry rovné podmínky včetně možnosti výhry.

Předmětem výhry mohou být u tombol věci movité s vyloučením peněz, vkladních knížek a cenných papírů. Okolnost, jež určuje výhru (výsledek slosování) nesmí být nikomu předem známa a musí být takového druhu, aby nemohla být provozovatelem nebo účastníkem ovlivněna. Pravděpodobnost výhry nesmí být menší než 1 : 200.

Úhrnná cena výher tombol nesmí být menší než 20% a vyšší než 50% herní jistiny. Ministerstvo může v odůvodněných případech, zejména za účelem vyššího zájmu o některé typy loterií, zvýšit úhrnnou cenu výher loterie až na 70% herní jistiny. Žádná s těchto hodnot nemusí být v konkrétním případě naplněna, neboť vychází z celkového počtu vydaných losů a počet prodaných losů se může ve skutečnosti lišit.

Zvláštní případ představují tomboly provozované při slavnostech a zábavách, kde výhry bývají dotovány převážně z věcných darů členů pořádající organizace. V těchto případech rozhodne výjimečně o podmínkách provozování tomboly příslušná obec podle vlastního uvážení a místních poměrů. Podmínky nejsou v zákoně nijak blíže specifikovány, nesmějí být však v rozporu se zákonem. Obce ovlivňují pouze organizačně technické podmínky provozování tomboly.

Pro průběh tomboly stanoví zákon následující podmínky. Fyzickým osobám, které prodávají losy do tomboly, nesmí být vyplacena odměna přesahující 10% z ceny losů jimi prodaných. Převyšuje-li herní jistina 50 000 Kč musí být losy tištěny ve Státní tiskárně cenin v Praze. Výjimky může povolit pouze ministerstvo. U tombol s jistinou do 50 000 Kč mohou být slosovány pouze takové losy, které jsou číslovány a opatřeny razítkem provozující organizace. K jejich použití musel dát souhlas orgán oprávněný k povolení loterie nebo tomboly.

Veřejného slosování s jistinou přesahující 50 000 Kč se musí zúčastnit orgán státního dozoru a notář, který osvědčuje průběh slosování. U losování tombol s jistinou do 50 000 Kč je přítomen pouze státní orgán dozoru, který osvědčuje průběh slosování do protokolu podle § 11 odst. 6 zákona. V případě tombol s herní jistinou do 20 000 Kč není nutná účast ani orgánu státního dozoru.

Provozovatel, kterému byla povolena tombola, je povinen jmenovat loterního zástupce, který zajišťuje řádný průběh tomboly. Loterní zástupce vykonává během realizace tomboly řadu důležitých úkolů. Společně s orgánem státního dozoru zkontrolují, zda do osudí byla vložena čísla všech prodaných losů. Před slosováním musí být zajištěny a v zapečetěných balících na vhodném a bezpečném místě uschovány neprodané losy. O průběhu slosování sepíše loterní zástupce protokol obsahující zejména údaje o technickém postupu slosování a seznam vyhrávajících čísel losů. Po skončení slosování zajistí loterní zástupce nevyzvednuté výhry. Loterní zástupce uvede veřejnost po slosování o vyhrávajících losích a při provozování tomboly s herní jistinou nad 20 000 Kč zajistí po slosování zveřejnění písemného seznamu vyhrávajících čísel.

Loterní zástupce dále zajistí vyúčtování tomboly, zároveň zajistí i vyúčtování akce, k jejímuž

zabezpečení byla loterie nebo tombola povolena. Provozovatel předloží zprávu o vyúčtování orgánu státního dozoru a v opise orgánu, který tombolu povolil. Do příjmu tomboly se zahrnují i výhry, které nebyly ve stanovené lhůtě vyzvednuty.

O použití případné nespotřebované části tomboly rozhodne orgán, který ji povolil. O použití části výtěžku loterie a jiné podobné hry platí, že ji lze použít pouze na veřejně prospěšný účel uvedený v povolení. Souhlas k jinému použití části výtěžku může být udělen povolujícím orgánem na základě odůvodněné žádosti provozovatele, nebo bylo-li provozování loterie nebo jiné podobné hry zrušeno. Aby bylo zajištěno skutečné využití této části na veřejně prospěšné účely je příjemci této částky uložena povinnost, aby provozovateli a povolujícímu orgánu doložil užití těchto prostředků. V případě porušení této povinnosti může příslušný orgán použití části výtěžku na veřejně prospěšný účel změnit.

Je třeba také připomenout jaké jsou ukládány sankce za porušení povinností vyplývajících ze zákona č. [202/1990](#) Sb., o loteriích a jiných podobných hrách. Povolující orgán je oprávněn povolení zrušit, jestliže nastanou nebo dodatečně vyjdou najevo okolnosti, pro které by nebylo možné tombolu povolit, nebo se dodatečně ukáže, že údaje, na jejichž podkladě bylo povolení vydáno, jsou klamné. V případě provozování nepovolené tomboly nebo je-li tombola provozována v rozporu se zákonem, je stejný orgán zmocněn uložit pokutu. Vztahy upravené zákonem o loteriích chrání také trestní zákon ustanovením § 118a. Ustanovení postihuje pouze neoprávněné provozování loterie nebo podobné sázkové hry a je zvláštním případem neoprávněného podnikání.

Provozování tombol má také různé daňové souvislosti. Výhry z loterií, sázek a jiných podobných her, které jsou provozovány na základě povolení podle zákona ČNR č. 202/1990 Sb. o loteriích a jiných podobných hrách jsou osvobozeny od daně z příjmů (např. výhry ve sportce, apod.) - podle § 10, odst. 3, písm. b) zákona ČNR č. [586/1992](#) Sb. o daních z příjmů ve znění pozdějších předpisů. (Povolení je tak důležité nejen z důvodů regulérnosti loterií, tombol apod., ale i proto, že tím MF ČR, resp. ostatní příslušné orgány souhlasí s tím, že výhry nebudou zdaněny.) U provozovatelů loterií a podobných her je výtěžek osvobozen od daně z příjmů právnických osob za podmínky, že jde o loterii povolovanou podle zákona č. [202/1990](#) Sb. o loteriích a jiných podobných hrách a tento výtěžek je určen alespoň ve výši 90 % na veřejně prospěšné účely (podle § 19, odst. 1, písm. g) zákona č. [586/1992](#) Sb., o daních z příjmů). V ostatních případech je zisk ze hry předmětem daně z příjmů. Toto jsou pouze základní a orientační údaje, zdaňování výher má samozřejmě širší souvislosti, ty již překračují téma tohoto článku a jsou námětem pro samostatné zpracování.

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Jak fungují plánovací smlouvy v reálných situacích \(2. díl\)](#)
- [Nejvyšší soud a forma smlouvy o smlouvě budoucí: krok zpět v ochraně právní jistoty?](#)

- [Proč dnes více než polovina M&A transakcí ve střední Evropě nekončí podpisem](#)
- [Správné určení počátku běhu lhůty pro podání stížnosti proti usnesení soudu, kterým se nařizuje výkon trestu odnětí svobody](#)
- [Prokazování dostupnosti technického vybavení při zadávání veřejných zakázek - limity sdílení technického vybavení](#)
- [„Za každou kauzou je živý příběh“](#)
- [Přehnaná, nebo důvodná prevence? Zajištění a utvrzení závazků v praxi](#)
- [Ombudsman na Maltě - základní parametry a role. A v čem bychom se mohli poučit i my v Česku?](#)
- [Spoluvlastnictví a správa společné věci](#)
- [Úmyslně zkracující právní jednání mezi dlužníkem a osobou blízkou](#)
- [Doručování soudních písemností ze zahraničí do ČR](#)